

SLOVENSKA ZVEZA ZA
JAVNO ZDRAVJE, OKOLJE
IN TOBAČNO KONTROLO

NVO varujejo naše zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

MESTNA OBČINA MARIBOR

facebook.com/szotk
twitter.com/tobakzveza
zadihaj.net
nvozdpravje.si

E-NOVICE / September 2016

Vsebina:

- [novice mreže NVO za zdravje in ostale novice](#)
- [zanimive novice s področja zdravja in okolja po svetu](#)
- [napovednik dogodkov na področju zdravja in okolja](#)
- [razpisi na področju zdravja in okolja](#)

NOVICE MREŽE NVO ZA ZDRAVJE IN OSTALE NOVICE

- **Soorganiziramo letošnjo Delavnico za krepitev zmogljivosti (Capacity Building Workshop) katero prireja Evropska mreža za preventivo kajenja - ENSP (ang. European Network for Smoking and Tobacco Prevention)**

Letošnjo Delavnico za krepitev zmogljivosti (Capacity Building Workshop) prireja Evropska mreža za preventivo pred kajenjem - ENSP (ang. European Network for Smoking and Tobacco Prevention). SZOTK smo polnopravna članica ENSP in pomagamo soorganizirati dogodek, ki se bo odvijal v Ljubljani med 19. in 21. oktobrom 2016.

Vsakoletna delavnica je eden izmed največjih dogodkov preventive kajenja v Evropskem prostoru. Pričakujemo, da se bodo dogodka udeležili predstavniki držav, nevladnih organizacij, akademiki, strokovnjaki in mladi širom Evrope – vse skupaj približno 100 ljudi.

Dogodek za krepitev zmogljivosti in Srečanje mreže je namenjen tako članom ENSP kot tudi širšim interesnim skupinam. Namen letošnjega dogodka je izmenjava informacij, krepitev sodelovanja in podpora projektom na področju tobačne kontrole.

Končni program še ni v celoti dorečen in bo znan v kratkem. Govor pa bo predvidoma tekkel o:

- soočanje z vmešavanjem tobačne industrije,
- tobačni direktivi in enotni embalaži,
- zdravljenju odvisnosti od tobaka,
- zagovorništvo mladih.

Delavnica se bo predvidoma odvijala v Ljubljanskem M-hotelu in v Državnem zboru.

Udeležba na dogodku je brezplačna vendar je število mest omejeno. Prijavite se čimprej preko spletnega obrazca na strani ENSP oziroma [tukaj](#).

Dodatne informacije o delavnici bodo v kratkem objavljene na [naši spletni strani](#) in na naši [Facebook strani](#).

SAVE the DATE

Capacity Building Workshop on:

- *Plain Packaging*
- *Youth Advocacy*
- *Tobacco Dependence Treatment*
- *Tobacco Industry Interference*

19, 20 & 21 October 2016
Ljubljana (SLOVENIA)

ENSP

In partnership with:

No EXCESS, ERS, EFA, EUROPEAN ASSOCIATION OF CANCER SOCIETIES, EUROPEAN FEDERATION OF ANTI-TABACCO SOCIETIES, EUROPEAN CANCER RESEARCH AND TREATMENT SOCIETY

- **Septembra se bomo udeležili Foruma interesnih skupin projekta CANCON in konference o nadzoru nad rakom v Rimu**

Forum interesnih skupin projekta CANCON (CANCON stakeholder forum) se bo odvijal 15. septembra v Rimu. Naslednji dan, torej 16. septembra pa bo potekala konferenca o nadzoru nad rakom, z naslovom **Italija in EU: Dialog o politikah nadzora nad rakom (Italy and the EU: Policy Dialogues in Cancer Control)**, ki jo prireja Ministrstvo za zdravje Republike Italije.

Govor bo tekel o [projektu CANCON](#), o njegovem izvajanju, učinkih in morebitnih izboljšavah. Prav tako bo govor tekel o raku in o politikah soočanja s to boleznijo. Namen obeh dogodkov je krepitev sodelovanja med posameznimi državami ter izmenjava informacij in dobrih praks.

V SZOTK se bomo obeh dogodkov udeležili kot opazovalci, kar nam je omogočil [NIJZ](#), ki je glavni partner (Main associated partner) projekta. NIJZ prav tako vodi delovni enoti 1 in 7 projekta.

Program foruma se nahaja [tukaj](#).

Za povabilo se jim prisrčno zahvaljujemo.

- **Skinmama - kampanja za mlade proti kožnemu raku**

V okviru projekta **CANCON - European Guide on Quality Improvement in Comprehensive Cancer Control** (www.cancercontrol.eu) so na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ) konec junija pričeli s **kampanjo proti kožnemu raku Skinmama**. Kožni rak je namreč najpogostejša oblika raka na svetu.

Namen kampanje je spodbujanje zgodnjega odkrivanja in diagnoze kožnega raka s pomočjo senzibilizacije mladih za primarno preventivo in samopregled kože. S kampanjo želijo mladim ponuditi podporo pri oceni lastnega tveganja, dostop do zanesljivih informacij o tveganem vedenju glede kožnega raka in posredovanje navodil za samopregled kože. Mladi se lahko s pomočjo spletne strani, (nagradne) igre in testa seznanijo o dejavnikih tveganja in preverijo lastno vedenje, znanje in stališča.

Zaradi idealiziranja zagorele polti in na drugi strani slabega poznavanja vplivov delovanja UV sevanja in možnih škodljivih posledic na zdravje, ocenjujejo, da je potrebno med mladimi dvigniti ozaveščenost, saj so slabo seznanjeni z možnimi škodljivimi učinki UV žarkov. Na NIJZ želijo, da bi skrb za dosledno in pravilno zaščito kože pred UV sončnim sevanjem postala sestavni del zdravega življenjskega sloga vsakega mladostnika!

Zato obiščite in spremljajte kampanjo Skinmama na [njihovi spletni](#) in [Facebook strani](#), kjer bodo ozaveščali o škodljivih učinkih UV žarkov in sodelujočim podelili nekaj praktičnih nagrad.

Stran je v angleškem jeziku, ker je kampanja Skinmama namenjena mladim znotraj celotne EU.

Napotki za samopregledovanje kože

Samopregledovanje je namenjeno zgodnjemu odkrivanju melanoma. Traja le 5-10 minut. Opravite ga v dobro osvetljeni sobi ali kopalnici pred velikim ogledalom. Potrebovali boste tudi manjše, ročno ogledalo za predele kože, ki so težko vidni. Pregledati morate celo kožo, vsaj enkrat na tri mesece.

- Najprej preglejte sprednjo in zadnjo stran vašega telesa. Dvignite roke in si oglejte desno in levo stran trupa. Ženske pogledajte tudi pod prsi.
- Upognite komolce in natančno preglejte roke in pazduhe. Preverite tudi dlani in predele med prsti. Ne pozabite na nohte.
- Oglejte si zadnjo stran vaših nog, podplate in predele med prsti stopal.
- Preglejte obraz, vrat in lasišče. Ročno ogledalo in glavnik vam bosta v pomoč.
- Na koncu preglejte še zadnjico, dimlje in spolovilo.

Če boste redno pregledovali vašo kožo, se boste sčasoma naučili, kakšna znamenja imate. Pozorni bodite na spreminjanje obstoječih znamenj in na pojav novih znamenj.

Več vsebin in dodatne informacije so dostopne na spletni strani [NIJZ](#).

Bodite pozorni.

- **NIJZ izdal povzetek publikacije z naslovom "Uporaba tobaka, alkohola in prepovedanih drog med prebivalci Slovenije ter neenakosti in kombinacije te uporabe"**

NIJZ je objavil povzetek publikacije z naslovom "**Uporaba tobaka, alkohola in prepovedanih drog med prebivalci Slovenije ter neenakosti in kombinacije te uporabe**". Publikacija je namenjena vsem, ki želijo hiter vpogled v področje rabe tobaka, alkohola in prepovedanih drog (predvsem konoplje) ter jih zanimajo skupine z višjim tveganjem za uporabo omenjenih psihoaktivnih snovi, in vsem, ki v različnih resorjih tako na ravni države kot na ravni lokalne skupnosti (so)ustvarjajo politike in programe na področju zmanjševanja rabe psihoaktivnih snovi ter lahko pripomorejo, da bo škoda zaradi uporabe teh snovi čim manjša.

V Sloveniji kadi približno četrtnina prebivalcev, starih 15 do 64 let. Višji delež kadičev beležimo med moškimi kot ženskami, pa tudi v določenih skupinah prebivalcev, to so moški s srednješolsko izobrazbo ali manj, ženske s srednješolsko izobrazbo, brezposelni moški in ženske, moški in ženske iz spodnjega razreda glede na materialni status in moški, ki živijo sami oziroma brez partnerja. Prisotne so znatne socialno-ekonomske neenakosti v kajenju. Prebivalci z nižjim socialno-ekonomskim položajem ter tisti z večjim številom kazalnikov nizkega socialno-ekonomskega položaja bolj verjetno kadijo, so bolj verjetno kadili kadarkoli v življenju. Za te je tudi manj verjetno, da bodo opustili kajenje.

Povzetek publikacije je dostopen preko [spletnih strani NIJZ](#) oziroma [tukaj](#).

- **Okolje, promet in zdravje**

NIJZ je objavil broščuro Ministrstva za okolje in prostor z naslovom **Okolje, promet in zdravje**. Broščura povzema ključna sporočila kazalcev okolje-promet in okolje-zdravje, ki jih ureja in zbira Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje. Kazalci okolje-promet so razviti v skladu z metodologijo TERM (Transport and Environment reporting Mechanism), ki jo je razvila Evropska agencija za okolje. Kazalci okolje-zdravje so razviti v skladu z metodologijo Svetovne zdravstvene organizacije ENHIS (Environment and Health Information System).

Broščura je dostopna preko [spletnih strani NIJZ](#) oziroma [tukaj](#).

Priporočamo, da si jo preberete.

ZANIMIVE NOVICE IZ PODROČJA ZDRAVJA IN OKOLJA PO SVETU

- **Kajenje elektronske cigarete je enako škodljivo za srce kot kajenje tobačnih cigaret pravi nova raziskava**

Nova študija je pokazala, da je kajenje elektronske cigarete enako škodljivo za srce kot je kajenje klasičnih tobačnih cigaret. Odkritje je sprožilo opozorila, da je elektronska cigareta veliko bolj nevarna kot so nekateri do sedaj domnevali.

Poskusi so pokazali, da tipična seja kajenja elektronske cigarete povzroči podobne spremembe v srčni arteriji kot kajenje tobačnih cigaret. Raziskava, ki so jo znanstveniki predstavili na največji svetovni kardiološki konferenci, je prišla v času, ko je varnost elektronske cigarete vedno bolj pod vprašajem. Lansko leto so na inštitutu Javno zdravje Anglije (ang. Public Health England – PHE) priporočili elektronsko cigareto kot alternativo tobačnim cigaretam in dejali, da je navada 95% manj škodljiva kot kajenje klasičnih tobačnih cigaret. Osebniki zdravniki v Veliki Britaniji bodo kmalu lahko kadilcem, ki poskušajo prenehati kaditi, predpisali elektronsko cigareto v pomoč opuščanja kajenja. Vendar pa raziskovalci na kongresu Evropskega kardiološkega društva v Rimu menijo, da so takšni koraki preuranjeni ter da sami ne bi priporočali uporabe elektronske cigarete. Britanski strokovnjaki za obolenja srca pa so dejali, da so ugotovitve pomembne, kljub temu pa je potrebnih več raziskav, ki bi preučile dolgoročno varnost uporabe elektronskih cigaret.

V študiji je sodelovala skupina odraslih kadilcev, znanstveniki pa so nadzorovali njihova srca, ko so ti kadili elektronsko cigareto in klasične tobačne cigarete. Znanstveniki so dejali, da ima tipična seja kajenja elektronske cigarete podobne učinke na togost aorte – glavne arterije v srcu, kot kajenje ene tobačne cigarete. Vodja raziskave, profesor Charalambos Vlachopoulos, iz Zdravstvene šole Univerze v Atenah, je dejal: "Merili smo togost srčne aorte. Če je srčna aorta toga, se poveča tveganje smrti zaradi srčnih obolenj in drugih vzrokov." Ti nezaželeni učinki so se pokazali po 30 minutni seji kajenja elektronske cigarete, kar je po navedbah raziskovalcev čas povprečnega kajenja elektronske cigarete in je primerljivo s 5 minutnim kajenjem tobačnih cigaret, je pokazala študija. "Aorto si lahko predstavljamo kot balon poleg srca," pravi Vlachopoulos. "Bolj kot je balon tog, toliko težje srce črpa kri po telesu. Togost aorte je eden najpomembnejših bioloških kazalcev za oceno kardiovaskularnega tveganja, ki jih imamo," je še dejal Vlachopoulos. Študija, v kateri je sodelovalo 24 odraslih oseb s povprečno starostjo 30 let, se je osredotočila le na takojšnje oziroma kratkoročne učinke kajenja elektronskih in tobačnih cigaret. Kardiologi poudarjajo, da so dolgoročne posledice kajenja elektronskih cigaret neznane, vsekakor pa njihove uporabe ne priporočajo. "Študija akutnih učinkov je pomembna zato, ker nam da vpogled v delovanje aorte tekom dneva," je še dodal Vlachopoulos. "Če je aorta dnevno podvržena raznim pritiskom lahko iz tega sklepamo na dolgoročno tveganja za srce," je dejal. Dodal je še: "Elektronske cigarete so veliko bolj nevarne kot se ljudje zavedajo." Vlachopoulos je odkrito kritičen do stališča PHE. "V tem trenutku elektronske cigarete ne bi priporočal kot pripomoček za opuščanje kajenja. Menim, da je Velika Britanija preuranjeno sprejela odločitev v zvezi s to metodo za opuščanje kajenja," je še povedal.

Podatki Nacionalnega statističnega urada Velike Britanije kažejo, da je v letu 2015 elektronske cigarete uporabljalo rekordnih 2,2 milijona ljudi. Profesor Peter Weissberg, zdravstveni direktor Britanske fundacije za srce, je dejal: "Ta pomembna študija poskuša dognati ali ima kajenje elektronske cigarete škodljive učinke na naše krvne žile. Rezultati študije so namreč pokazali, da imajo elektronske cigarete podobne učinke na togost najpomembnejših žil v telesu kot imajo klasične tobačne cigarete. Čeprav namen študije ni bil, da se preveri, če kajenje elektronskih cigaret povzroča dolgoročno škodo v naših žilah pa je vendar pokazala, da niso brez tveganja," je povedal Weissberg. "Veliko več raziskav je še potrebnih, da lahko postavimo trditev o dolgoročni varnosti teh izdelkov," je še dejal. Vendar pa Deborah Arnott, izvršna direktorica iniciative Akcija o kajenju in zdravju (ang. Action on Smoking and Health), meni: "Ta študija ne dokazuje, da so elektronske cigarete enako škodljive kot tobačne." Izpostavila je še nekatere izsledke študije, predvsem to, da če se omeji čas kajenja elektronske cigarete na 5 minut, je učinek na togost aorte manjši kot pa pri kajenju tobačnih cigaret. Tom Pruen, vodja oddelka za znanost Trgovinskega združenja industrije elektronskih cigaret (ang. Electronic Cigarette Industry Trade Association), meni: "Veliko stvari ima kratkoročni učinek na togost aorte, ne samo nikotin. Na togost vpliva, na primer, tudi kofein in v obeh primerih gre za kratkoročni učinek brez dolgoročnih posledic." Rosanna O'Connor iz PHE pa je dejala: "Kajenje elektronskih cigaret nosi le del tveganja kot pa kajenje klasičnih tobačnih cigaret, kljub temu pa se tega večina kadilcev ne zaveda. To ljudem preprečuje, da preidejo na zdravju manj nevarno alternativo."

Vir: [The Telegraph](#), 30.8.2016

- **Zgodovina neuspelega zmanjševanja posledic rabe tobaka**

Priporočamo branje izvrstnega članka profesorja Simona Chapmana iz Univerze v Sydneyju z naslovom "Zgodovina neuspelega zmanjševanja posledic rabe tobaka" (ang. The failed history of tobacco harm reduction). Članek je objavljen na strani The Conversation, v njem pa profesor Chapman najprej na kratko opiše pretekle poskuse tobačne industrije, da cigarete predstavi kot neškodljiv ali celo koristen izdelek nato pa potegne vzporednice s trenutno aktualno temo okrog domnevno manjše škodljivosti elektronske cigarete v primerjavi s klasičnimi tobačnimi cigaretami.

Skrajno zanimivo branje.

Vir: [The Conversation](#), 30.8.2016

- **Kadilke pogosteje trpijo za možganskimi krvavitvami**

Nedavna študija je pokazala, da kadilci, zlasti ženske, pogosteje trpijo zaradi subarahnoidne krvavitve, v primerjavi z ljudmi, ki ne kadijo. Subarahnoidna krvavitev je krvavitev iz možganskih arterij v subarahnoidnem prostoru. Subarahnoidni prostor je področje med dvema možganskima ovojnica – pajčevnico (arahnoido) in žilnico (pio mater).

Študija, objavljena v reviji American Heart Association z naslovom "Kap" kaže, da je kajenje odvisno od omederka in je povezano s krvavitvijo v možganih - z največjim tveganjem pri ženskah, ki so težke kadilke.

"Ženski spol je bil opisan kot neodvisni dejavnik tveganja za subarahnoidno krvavitev, vendar smo našli trdne dokaze, da so povišana tveganja pri ženskah lahko pojasnljiva s kajenjem," je v izjavi povedal Joni Valdemar Lindbohm, zdravnik v nevrokirurgiji in javnem zdravju na Univerzi Helsinki na Finskem in vodilni avtor študije.

"Naši rezultati kažejo, da so starost, spol in življenjski slog ključni dejavniki, ki imajo vlogo pri napovedovanju kateri bolniki

so v nevarnosti za subarahnoidno krvavitev in poudarjajo pomen učinkovitih strategij za odvajanje od kajenja." Pri študiji so raziskovalci v končni nacionalni raziskavi naključno izbrali 65521 odraslih. Zdravstvene informacije udeležencev so bile pridobljene s pomočjo vprašalnikov in kliničnih pregledov. Študija se je pričela leta 1972 s povprečnim spremljanjem 21 let po vpisu do prve kapi, smrti ali zaključku študije 21. decembra 2011. Raziskovalci so odkrili, da takoj ko so udeleženci povečali vsakodnevno dozo kajenja, se je tveganje subarahnoidne krvavitve povečalo. Ta povezava je še močnejša pri ženskah. Ženska, ki je težka kadilka (pokadi od 21 do 30 cigaret na dan) ima več kot 8,35-krat večjo verjetnost za razvoj subarahnoidne krvavitve v primerjavi z nekadilci. Medtem pa so moški, ki so pokadili enako število cigaret imeli 2,76-krat bolj verjeten razvoj krvavitve. Ženskam, ki so pokadile od 1 cigarete do 10 cigaret na dan, se je verjetnost razvoja subarahnoidne krvavitve povečala za 2,92-krat. Tiste, ki so pokadile od 11 do 20 cigaret na dan, so bile 3,89-krat bolj ranljive za možgansko krvavitev. Moški, ki so pokadili enako količino, so bili 1,93-krat in 2,13-krat ranljivejši za krvavitve v možganih, v primerjavi z nekadilci. Vendar pa so raziskovalci ugotovili znatno zmanjšanje tveganja subarahnoidne krvavitve med udeleženci, ki so prenehali kaditi. Ugotovili so, da ne obstaja varna raven kajenja in priporočajo, da je najbolje, če se kaditi sploh ne prične ali pa da se slabo razvado čimprej prekinete.

Študija je objavljena [tukaj](#).

Vir: [Nature World News](#), 25.7.2016

[Nazaj na vrh](#)

NAPOVEDNIK DOGODKOV NA PODROČJU ZDRAVJA IN OKOLJA

- **Festival LUPA, 28. september 2016, Ljubljana, Slovenija**

Festival LUPA je tradicionalna predstavitev slovenskih nevladnih organizacij. Vsako leto se na Lupinih stojnicah predstavi okoli 150, na Lupinem odru in pod njim pa na delavnicah, v predstavah ... še preko 60 društev, zavodov in ustanov. Zdaj že tradicionalno prireditev prireja **Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij (CNVOS)**, horizontalna mreža NVO, ki povezuje že skoraj 1000 različnih zvez in posameznih društev, zavodov in ustanov.

Letošnji festival LUPA se ne bo odvijal na Prešernovem trgu kot pretekla leta, temveč se bo preselil **Breg**. Stojnice, na katerih se bodo lahko nevladniki predstavljali širši javnosti, bodo ob celotni dolžini ulice. Oder, ki pa bo obiskovalce v to nevladniško ulico pospremil še z dodatnim živim programom, pa bo na spodnjem delu **Novega trga**.

Program in seznam udeležencev seveda še nista znana, ker bosta odvisna od prijavljenih organizacij in društev.

Prijavite se lahko na spletnih straneh CNVOS, oziroma [tukaj](#).

Vabljeni!

- **Delavnica za krepitev zmogljivosti (Capacity Building Workshop), 19., 20. in 21. oktober 2016, Ljubljana, Slovenija**

Delavnico za krepitev zmogljivosti (Capacity Building Workshop) prireja Evropska mreža za preventivo pred kajenjem - ENSP (ang. European Network for Smoking and Tobacco Prevention). SZOTK smo polnopravna članica ENSP in soorganiziramo dogodek, ki se bo odvijal v Ljubljani med 19. in 21. oktobrom 2016.

Končni program še ni v celoti dorečen in bo znan v kratkem. Govor pa bo predvidoma tekkel o:

- enotni embalaži,
- zagovorništvo mladih,
- zdravljenju odvisnosti od tobaka,
- vmešavanju tobačne industrije.

Delavnica se bo predvidoma odvijala v Ljubljanskem M-hotelu in v Državnem zboru.

Udeležba na dogodku je brezplačna vendar je število mest omejeno. Prijavite se čimprej preko spletnega obrazca na strani ENSP oziroma [tukaj](#).

Vabljeni!

- **Mednarodna konferenca Evropskega združenja za raziskave v preventivi (EUSPR), 31. oktober - 2. novembra 2016, Berlin, Nemčija**

Letošnja EUSPR konferenca bo potekala **od 31. oktobra do 2. novembra 2016** v Berlinu. Konference so bodo udeležili številni strokovnjaki in drugi strokovni delavci, ki delujejo na področju preventive. Tako kot vsako leto, bodo tudi na letošnjem dogodku organizirane **predkonferenčne delavnice**, in sicer v nedeljo, **30. oktobra 2016**.

Rok za **prijavo prispevkov je 1. avgust 2016**, za **spletno registracijo pa 9. oktober**. S prijavi pohitite, saj bo verjetno tudi letos število prijav preseгло zmoglosti konferenčnih prostorov.

Povezava na spletno stran konference je [tukaj](#).

Vabljeni!

- **7. Evropska konferenca o alkoholni politiki, 22. in 23. november 2016, Ljubljana, Slovenija**

V sodelovanju z [Ministrstvom za zdravje RS](#) in [Nacionalnim inštitutom za javno zdravje](#) bo 7. evropsko konferenco o alkoholni politiki [Eurocare](#) organiziral 22. in 23. novembra 2016 v Ljubljani.

Konferenca bo združila okoli 400 strokovnjakov iz različnih evropskih in drugih držav, ki delujejo na področju alkoholne problematike (oblikovalci politik in odločevalci, znanstveniki, strokovnjaki za alkohol in zdravje).

Vsem novicam ter pozivom za prispevke lahko sledite na [MOSI](#) in na spletni strani [Eurocare](#).

Poročilo 6. evropske konference o alkoholni politiki, ki je bila pred dvema letoma v Bruslju, si lahko preberete [tukaj](#).

Vljudno vabljeni.

Več o tem najdete [tukaj](#).

- **UICC Svetovni kongres o raku, 31. oktober - 3. november 2016, Pariz, Palais des congrès, Francija**

Od 31. oktobra do 3. novembra bo v Parizu potekal Svetovni kongres o raku, ki ga organizira UICC (Union for International Cancer Control - Zveza za mednarodni nadzor nad rakom). Program bo zajemal velik izbor predavanj, debat, delavnic, ki bodo zajemala pet tematskih ciljnih sklopov v zvezi z rakom in sicer:

1. Zaježiti širjenje rakavih obolenj: inovacije v preventivi in odkrivanju;
2. Zmanjšati razkorak med posameznimi socialnimi sloji: kvalitetno zdravljenje in diagnoza rakavih obolenj;
3. Izboljšanje izkušenj pacienta in njegove družine;
4. Izboljšanje nadzora nad rakom: optimizacija rezultatov zdravstvenih sistemov; in
5. Okrepiti civilno družbo: povečati možnosti za spremembe.

Več informacij v zvezi z dogodki na kongresu in informacije o prijavah najdete [tukaj](#).

- **Evropska konferenca o tobaku ali zdravju, 23. - 25. marec 2017, Porto, Portugalska**

Portugalska zveza proti raku v okviru ECL (Association of European Cancer Leagues) organizira 7. Evropsko konferenco o tobaku ali zdravju (European Conference Tobacco or Health – ECToH), ki bo potekala od 23. - 25. marca 2017 v Portu.

Namen konference bo mobilizacija ljudi/državljanov, da se izboljša javno zdravje preko politik tobačne kontrole v Evropi in po Svetu.

Nagovor predsednika Portugalske zveze proti raku najdete [tukaj](#).

Dodatne informacije o programu in prijavah najdete na spletnih straneh [ECToH](#) in [ECL](#).

Vabljeni!

[Nazaj na vrh](#)

- **Razpis programa LIFE za sofinanciranje projektov 2016**

Evropska komisija je 19. maja objavila [razpis programa LIFE](#) za projekte za varovanje okolja in reševanje posledic podnebnih sprememb za leto 2016. Skupna vrednost razpisa je 337,5 mio evrov, od tega je skoraj 274 mio evrov namenjenih podprogramu za okolje in dobrih 63 mio evrov podprogramu za podnebne ukrepe.

V letu 2016 bodo v okviru podprograma za okolje podprti tradicionalni projekti, pripravljalni projekti, integrirani projekti in projekti tehnične pomoči, v okviru podprograma za podnebne ukrepe pa »tradicionalni« projekti, integrirani projekti in projekti tehnične pomoči.

Kot ob tem sporočajo z Ministrstva za okolje in prostor, prinaša letošnji razpis nekaj novosti za tradicionalne projekte v primerjavi s prejšnjimi leti. Več je poudarka na trajnosti in ponovljivosti, pozornost je posvečena projektom, če gre za nadaljevanje predhodnega LIFE projekta ter sodelovanju z drugimi LIFE projekti. Za projekte s področja Narava in biotska raznovrstnost je več poudarka na evropski dodani vrednosti v smislu merljivih koristi vplivov in ohranjanja okolja. Za projekte s področja Okolje in učinkovita raba virov ter Okoljsko upravljanje in informiranje je več poudarka na EU dodani vrednosti v smislu obsega vplivov na okolje, vključno z obvezno oddajo tabele kazalnikov uspešnosti LIFE. V okviru podprograma za podnebne ukrepe razpis prinaša nove prednostne naloge. Za blaženje podnebnih sprememb bodo posebej podprti projekti, povezani z energetsko intenzivnimi industrijami, fluoriranimi toplogrednimi plini in rabo zemljišč, spremembami rabe zemljišč in gozdarstvom (LULUCF). Za prilagajanje podnebnim spremembam prednostne naloge vključujejo čezmejno upravljanje poplav, čezmejno upravljanje obalnih območij, vključevanje prilagajanja v načrtovanje urbane rabe zemljišč, načrtovanje gradenj in upravljanje naravnih virov; gorska in otoška območja; in trajnostno upravljanje z vodami. Projekti podnebnega upravljanja in informiranja bodo spodbujali krepitev zmogljivosti (npr. usposabljanje inštruktorjev), ne pa čisto ozaveščanje.

Razpisuje: Evropska komisija, Generalni direktorat za okolje

Roki prijave: »tradicionalni projekti: 7., 12. ali 15. 9. 2016 (odvisno od sklopa, na katerega se prijavljate); pripravljalni projekti: 20. 9. 2016; integrirani projekti: 26. 9. 2016; projekti tehnične pomoči: 15. 9. 2016.

- **Javni razpis za sofinanciranje pilotnih projektov na področju vključevanja beguncev v dejavnosti krepitve zdravja s pomočjo gibanja (HEPA)**

Generalni direktorat Evropske komisije za izobraževanje in kulturo je objavil javni razpis za sofinanciranje pilotnih projektov na področju vključevanja beguncev v dejavnosti krepitve zdravja s pomočjo gibanja (HEPA).

Podprtih bo najmanj šest pilotnih projektov v šestih državah članicah, ki se soočajo z najbolj množičnim prihodom beguncev.

Vrednost razpisa: Prijavite lahko projekte v vrednosti do 60.000,00 €, sofinancira se do 80% upravičenih stroškov.

Ime projekta: Call for proposals for Promoting HEPA policy measures and actions for refugees (EAC/S16/2016)

Razpisuje: Evropska komisija, Generalni direktorat za izobraževanje in kulturo

Razpis je dostopen tudi na [tej povezavi](#).

Rok prijave: 9.9.2016

- **Javni razpis za sofinanciranje znanstveno-raziskovalnega sodelovanja med Republiko Slovenijo in Japonsko**

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje obiskov slovenskih raziskovalcev na Japonskem v okviru skupnih znanstvenoraziskovalnih projektov v obdobju od 1. 4. 2017 do 31. 3. 2019 na področju družboslovja, naravoslovja in humanistike.

Vrednost razpisa: Predvideni obseg sredstev za realizacijo tega razpisa v celotni razpisni dobi 2017–2019 znaša okvirno 36.000,00 EUR.

Razpisuje: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije

Podrobne informacije in kriterije razpisa, najdete [tukaj](#).

Rok prijave: 8.9.2016

- **Javno naročilo: Spremljanje pobude socialnega podjetništva**

Izvajalska agencija za mala in srednja podjetja (EASME) je objavila javno naročilo »Spremljanje pobude socialnega podjetništva: sodelovanje med podjetji socialnega gospodarstva in tradicionalnimi podjetji«.

Specifični cilji naročila so: (1) izdelava študije, ki bo (a) vključevala poglobljeno analizo sodelovanja med tradicionalnimi in socialnimi podjetji; in (b) opredelitev niza priporočil za različne oblikovalce odločitev; (2) organizacija konference z glavnimi deležniki in strokovnjaki z namenom razpravljanja o osnutku študije in potrditve predlaganih priporočil.

Okvirna višina sredstev za javni razpis znaša 700.000,00 EUR brez DDV.

Razpisuje: Izvajalska agencija za mala in srednja podjetja (EASME)

Podrobne informacije in kriterije razpisa, najdete [tukaj](#).

Rok prijave: 21.9.2016

• **Justice Programme: Supporting Initiatives in the Field of Drugs Policy**

Generalni direktorat Evropske komisije za pravosodje, svobodo in varnost je 28. junija v okviru programa za pravosodje objavil javni razpis za sofinanciranje mednarodnih projektov v okviru politike EU na področju drog za leto 2016.

Projekti morajo naslavljati vsaj eno od spodaj naštetih prioritetenih področij:

- Raziskave na temo izzivov na področju drog v EU
- Krepitev zagovorniških zmogljivosti civilno-družbenih organizacij, njihovega odzivanja na problematiko na lokalni ravni ter izmenjave dobrih praks
- Inovativne metode spopadanja s problematiko novih psihoaktivnih substanc

Vrednost razpisa: V okviru tega razpisa je na voljo 2.012.000 EUR, Komisija bo podprla od 4 do 5 projektov. Prijavite lahko projekte v vrednosti nad 250 000 EUR, sofinancira se do 80% upravičenih stroškov.

Razpisuje: Evropska komisija, Generalni direktorat za pravosodje, svobodo in varnost

Program razpisa je dostopen tudi na [tej povezavi](#). Razpis pa [tukaj](#).

Rok prijave: 18.10.2016

• **Horizon 2020: TackSHS**

V sklopu [okvirnega programa za raziskave in inovacije \(2014 - 2020\) - Obzorje 2020](#) - v okviru [Globalnega zavezištva proti kroničnim obolenjem - preventiva in zdravljenje pljučnih bolezni](#) z oznako razpisa HCO-06-2015, se zbirajo predlogi kako se spopadati s pasivnim kajenjem in emisijami e-cigaret: ocena izpostavljenosti, novi načini ukrepanja, vpliv na pljučne bolezni in ekonomske posledice za populacije Evropskih držav.

Oznaka razpisa: HCO-06-2015

Okvirna višina sredstev za javni razpis znaša 2.987.795,25 EUR.

Več o razpisu in projektu najdete tudi na straneh [ENSP](#).

Razpisuje: Evropska komisija

Razpis je odprt do: 31.10.2019

[Nazaj na vrh](#)